

екзистенціалістські рішення ним тих чи інших проблем навряд чи можна говорити без суттєвого викривлення його поглядів і світогляду. У зв'язку з цим називають умовно «екзистенційними» такі теми або проблеми, які зачіпають корінні внутрішні умови людського буття, головним чином в його психологічних і духовно-моральних структурах: рефлексію про сенс життя і смерті, гідність і щастя людини, суперечностях його буття, моральну заклопотаність, відчуття трагізму життя, суб'єктивні умови істини і т. п. Всі ці теми привертати пильну увагу Паскаля. Втім, екзистенціалістській філософії виявилися «співзвучними» роздуми не тільки Паскаля, а й багатьох інших мислителів, а також ряду письменників: Сенеки, Епіктета, Марка Аврелія, Августина, Монтеня, Руссо, Ніцше, Достоевського, Пруста, Кафки та ін. Багато в чому це пов'язане або з витонченим психологізмом, або з напруженістю моральних пошуків, що знаходить своє вираження як в філософії екзистенціалізму, так і у великій екзистенціалістській літературі. І саме Паскаль вніс свій неповторний внесок у філософію екзистенціалізму, вплинувши на мислителів наступних епох.

ЛІТЕРАТУРА

1. Горський В. Філософія в українській культурі: Філософські нариси / В. Горський. – К.: Центр практичної філософії, 2001. – 236с.
2. Кремень В. Філософія: Мислителі. Ідеї. Концепції: Підручник / В. Кремень. — К.: Видавництво «Книга», 2005. — 525с.
3. Паскаль Б. Мысли / Пер. с фр., вступ. статья, коммент. Ю. А. Гинзбург. – М.: Изд-во имени Сабашниковых, 1995. – 480 с.
4. Стрельцова Г. Паскаль и европейская культура / Г. Стрельцова. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://krotov.info/library/16_p/as/cal_strelzova_8.htm.
5. Философия Блеза Паскаля [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://estnauki.ru/shpargalki-po-filosofii/86-stati-po-filosofii/5865-filosofija-bleza-paskalja.html>.

Прохоров В.

Науковий керівник – доц. Мариняк Я. О.

КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ГІРСЬКОГО ТУРИЗМУ УКРАЇНИ І БОЛГАРІЇ

Гірський туризм – один із найбільш популярних видів спортивного туризму. Природні умови України та Болгарії сприяють становленню гірських регіонів цих країн як відмінна тренувальна база для сходжень в високих горах.

Гірський туризм – вид спортивного туризму, що полягає в пересуванні групи людей за допомогою мускульної сили по певному маршруту, прокладеному в гірській місцевості.

Компаративний метод – порівняльний метод, який застосовується при вивченні споріднених предметів і явищ. Порівняльний підхід – одна з фундаментальних форм пізнавального процесу. Його покладено в основу багатьох методів як загальнонауковий підхід. Власне пізнання будь-якого об'єкта чи явища починається з виявлення його відмінностей від інших родинних об'єктів і явищ.

Метою роботи є аналіз перспективи розвитку гірського туризму в малих горах на основі порівняльної характеристики гірських регіонів України та Болгарії.

Для досягнення мети були поставлені наступні завдання:

- вивчити теоретичні принципи компаративного аналізу в туризмознавстві;
- проаналізувати місце гірського туризму в структурі туризму;
- провести аналіз класифікації гірських локальних перешкод, враховуючи український та світовий досвід;
- дослідити особливості ландшафтів придатних для розвитку гірського туризму в Україні та Болгарії;
- розробити маршрути-аналоги, які включали б в себе різні види особливостей гірського туризму в Україні та Болгарії;

В Україні та світі активно опрацьовують проблеми гірського туризму. Значний вклад в дослідження вносить Федерація спортивного туризму України, Джулій А., Захарова П.П. висвітлюють питання розвитку гірського туризму в регіонах. В дослідженнях Жигарьова О. Л. активно постає питання проблеми категоріювання гірських локальних перешкод. Мальська

М.П. висвітлює питання компаративного аналізу в туризмі.

Одним з найбільш розроблених напрямів компаративного аналізу є метод географічних аналогів, запозичений з праць вчених-аграрників. У конкретних дослідженнях з географії сільського господарства цей метод одержав назву методу ландшафтно-географічних аналогів, він застосовується для обґрунтування раціонального використання земельних ресурсів. При цьому порівнюються особливості тих територій, які є подібними за природними умовами.

Згідно з Єдиною спортивною класифікацією України, спортивний туризм (а відповідно і походи) поділяється на такі види: пішохідний, лижний, гірський, водний (на гребних суднах та плотах), велосипедний, мотоциклетний, автомобільний, спелеологічний та вітрильний. Два із них є споріднені: пішохідний і гірський.

Найдавнішим є пішохідний туризм. На його основі побудовані пішохідні, гірські та деякі водні й спелеологічні походи (адже подекуди сотні кілометрів туристам необхідно долати, щоб вийти до початку сплаву по річці чи до віддалених печер). Гірські походи, на відміну від піших переходів дещо коротші та вимагають подолання гірських перевалів.

Хоча в гірському туризмі використовуються елементи скелелазіння при проходженні маршруту, не слід порівнювати його з альпінізмом. Головна відмінність полягає в тому, що метою альпініста є підйом на вершину певної категорії складності, а метою гірського туриста – проходження маршруту певної категорії складності, який включає декілька перевалів або вершин. Складність маршруту визначається в основному складністю (категорійністю) гірських локальних перешкод, що в нього входять. Гірська локальна перешкода (ГЛП) – окрема ділянка гірського рельєфу, що містить характерні перешкоди, які зустрічаються при проходженні перевалів та відповідають класифікаційним вимогам. Це можуть бути підйоми на плато, гребні та вершини, траверси хребтів та гребенів, переходи через гірські перевали тощо.

Українська школа спортивного туризму користується широкими набутками радянської системи класифікації. Ця система діє практично в усіх країнах СНД. Проте вона відрізняється від інших систем класифікації ГЛП і частково не відповідає вимогам, прийнятим у ряді зарубіжних країн. Для зрівняння цих невідповідностей в даній роботі ґрунтовно досліджується питання порівняння і відповідність сучасних шкіл категоріювання гірських локальних перешкод, що наведені в табл. 1

Таблиця 1

Відповідність систем категоріювання складності ГЛП*

Вітчизняна	Жигарьов	США	Альпійська
1А	1А	I	F
	1В		PD-
	1С		PD+
1Б	2А	II	AD-
	2В		AD-
	2С	III	AD+
2А	3А	IV	D-
	3В		D-
	3С	D+	
2Б	4А	V	TD-
	4В		TD
	4С		TD+
3А	5А	VI	ED-
	5В		ED
	5С		ED1
3Б	6А	VII	ED2
	6В		ED3
	6С		ED+

(* складено автором)

Таким чином практично не редагуючи діючу методику категоріювання перевалів» можна досягти позитивного ефекту в плані забезпечення безпеки, а саме: адекватно пред'являти вимоги до туристського досвіду учасників та керівника при проходженні перевалів певної категорії складності. Великої складності процедура переоцінки категорії складності існуючих ГЛП в даний час не складає.

На сьогоднішній день в Україні лише незначна кількість категорійних спортивних маршрутів є офіційно затверджена, а в Болгарії ці випадки одиничні. Значний інтерес у розвитку гірського туризму в Україні представляють масиви Чорногора, Мармароси, Свидовець, особливо субальпійський і альпійський пояс де сприятливий клімат взимку дозволяє розробку спортивних категорійних маршрутів в гірському туризмі до II категорії складності.

Цікавими для розвитку гірського туризму в Болгарії є гірські масиви Ріла та Пірін, з середньою висотою 1500-1600 м над р.м., що також придатні для розробки маршрутів спортивного гірського туризму до II категорії складності.

Висновки. В останні роки в усьому світі особливу популярність починає набувати гірський туризм, який передбачає пересування пішки за допомогою мускульної сили по гірській місцевості.

Гірський туризм розглядають як різновид спортивного туризму в зв'язку з чим людина отримує багатоаспектну інформацію про красу та незрівняність регіону, отримуючи при цьому незабутні враження.

Гірські подорожі приваблюють людей, чий стиль життя пов'язується з активним відпочинком. Метою таких подорожей є підвищення рівня фізичних сил і витривалості організму, почерпнути нове та набратися досвіду.

ЛІТЕРАТУРА

1. Горный туризм./ [упоряд.. Тятте Я]. – Таллін: Ээсти Раамат, 1980 – 314с.
2. Методика категорирования перевалов: материалы 22-го совещания-конференции Новосибирского Государственного Педагогического Университета. 27-28 февраля 2007г /ред. Жигарьев О. Л. – Новосибирск: издательство НГПУ, 2007. – 132с.
3. Країнознавство: теорія і практика. Підручник /[Мальська М.П., Антонюк Н.В., Занько Ю.С., Ганич Н.М.] – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 528 с.
4. Методологические основы туристско-краеведческой деятельности учащихся: Сб. материалов Всесоюзной научно-практической конференции. – Часть 1. /-ред. Остапец А.А. – М.: ЦДТЭС Гособразования СССР, ЦСЮТУР Мин. образования РСФСР, НИИ ОПВ АПН СССР, 1989. - С.38-57.
5. Прейгер Д. «Розвиток іноземного туризму в Україні в контексті розбудови міжнародних транспортних коридорів»/ Прейгер Д., Малярчук І // Економіка України – 2001 р– № 6 – С.20-28

Мотика Марія-Тереза

Науковий керівник – проф. Сивий М.Я.

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ШКІЛЬНИЦТВА У ПІДВОЛОЧИСЬКОМУ РАЙОНІ

Історія шкільництва нашого краю певно що сягає прадавніх часів, однак, на жаль, нам про це мало відомо, бо писемних, чи якихось поважних матеріальних свідчень практично немає. Археологія Надзбруччя вказує на його значне заселення вже у Трипільські часи, є такі пам'ятки пізнішого заселення (приміром Черняхівської культури). Певно, що ці та інші осілі народи могли мати якесь шкільництво, як і анти, чи дуліби, але свідчень не залишилось. Хоча вже сама знахідка Збруцького ідола нам каже про культурні здобутки місцевого населення. Набагато краща картина розвитку освіти простежується з часів Великого Князівства Литовського та Речі Посполитої. Так звана Новосільщина та Підволочиськ з навколишніми селами входили до Кременеччини, тобто Волині, – ВКЛ, а колишній Скалатський район та Іванівка, Рожиськ, Фащівка, Тарноруда до королівства Польща (Галичина, Руське воєводство). Лише в 1569 р. вони були об'єднані у Річ Посполиту. З тих часів про розвиток освіти мало що відомо, хіба що можемо стверджувати факт парафіяльних однокласних шкіл.

Після входження краю до Австро-Угорської імперії, відповідно до Йосифлянських реформ (1780 – 1790 рр.) було реформовано і шкільництво. За ним – у маленьких селах було утворено однокласні школи з рідною мовою навчання, а у великих селах та містечках чотири